

Poikkeuksellinen säännöllinen työaika. Pelastuslaitos.**Dnro 8/2021, annettu 25.3.2021.**

Aluehallintoviraston tekemästä päätöksestä kumottiin ja muutettiin yksi lupaehto.

Huom. Annettu liitepäätöksenä. Liitteitä ei ole mukana tässä päätöksen lyhennelmässä.

Oikaisuvaatimuksen tekijä: X:n pelastuslaitos

Vireille: 15.1.2021

Oikaisuvaatimuksen kohde: Lounais-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastualueen päätös LSAVI/11260/2020, joka on annettu 16.12.2020 (liite nro 1).

X:n pelastuslaitoksen oikaisuvaatimus ja sen täsmennys sekä henkilöstön edustajien lausuma täsmennykseen ovat työneuvoston päätöksen liitteinä (oikaisuvaatimus liite nro 2, täsmennys ja henkilöstön edustajien lausuma täsmennykseen liite nro 3).

TYÖNEUVOSTON PÄÄTÖS

Lounais-Suomen aluehallintoviraston tekemän päätöksen LSAVI/11260/2020 lupaehto 6 kumottiin ja se muutettiin kuulumaan seuraavasti:

6. Työvuorot ja niitä seuraavat vapaajaksot on suunniteltava niin, että lupaehdossa 1 tarkoitettua työvuoroa seuraa aina vähintään 72 tunnin pituinen lepoaika. Lepoajan pituudesta voidaan poiketa, mikäli työvuorosuunnittelun mukaan 24 tunnin pituisten työvuorojen välissä on enintään kahdeksan (8) tunnin pituisia työpäiviä (suunnittelu-, koulutus- ja yhteistyötehtävät eri sidosryhmien kanssa). Tällöin 24 tunnin pituisen työvuoron jälkeinen lepoaika on oltava pituudeltaan vähintään 35 tuntia. Jokaista 24 tunnin pituista työvuoroa tulee edeltää vähintään 11 tunnin pituinen lepoaika.

Lupaehdossa 1 tarkoitetun työvuoron (enintään 24 tuntia) jälkeen on erittäin painavista syistä, joita ei ole voitu ottaa huomioon työvuorosuunnittelussa, mahdollista jatkaa työskentelyä enintään kahdeksan (8) tuntia. Tällaisen työn on oltava toimistotyöhön verrattavaa kevyttä työtä. Syntynyt lepoajan lyhentyminen on korvattava vastaavalla vapaalla tasoittumisjakson kuluessa.

Työnantajan on huolehdittava siitä, että työvuorojen välinen lepoaika on riittävä palautumiseen. Riittämätön lepoaika voi rajoittaa vuorojen vaihtojen sallimista, samoin kuin koulutuksen ja harjoituksen järjestämistä sekä niiden sijoittamisen ajankohtaa.

Lisäksi työneuvosto kiinnittää huomiota siihen, että työnantajan esille tuomien suunniteltujen kahdeksan (8) tunnin pituisen työvuorojen teettäminen voi johtaa siihen, että työ ei täytä työaikalain 39 §:n 1 momentissa tarkoitettua aika ajoin -edellytystä.

Lupaan lisättiin seuraavat maininnat varsinaisten lupaehtojen jälkeen:

Lupaehtojen toteuttamisen mahdollisuus riippuu työhön mahdollisesti sovellettavan muun normiston sisällöstä, eikä lupa oikeuta poikkeamaan siitä. Lupa ei myöskään vapauta työvuoroluettelon laatimisesta.

Päätöksen perustelut

Työaikalain (872/2019) 5 §:n 1 momentin mukaan säännöllinen työaika tulee järjestää enintään kahdeksaksi tunniksi vuorokaudessa ja keskimäärin enintään 40 tunniksi viikossa. Työaikalain 25 §:n 1 momentin mukaan työntekijälle on annettava jokaisen työvuoron alkamista seuraavan 24 tunnin aikana vähintään 11 tunnin keskeytymätön lepoaika varallaoloaikana tehtyä työtä lukuun ottamatta. Työaikalain 39 §:n 1 momentin mukaan aluehallintovirasto voi kuitenkin määräämillään ehdoilla myöntää luvan poiketa 5 §:n mukaista säännöllistä työaika, samoin kuin 25 §:n mukaista vuorokausilepoa koskevista säännöksistä työssä, jota tehdään vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön.

Aluehallintovirasto on mahdollistanut luvan ehdoissa sen, että 24 tunnin pituista työvuoroa voi seurata enintään kahdeksan (8) tunnin pituinen päivävuoro. Aluehallintovirasto edellytti, että tällöin työvuorojen välissä on annettava aina vähintään 48 tunnin pituinen vapaajakso. Edelleen luvan ehtojen mukaan silloin, kun 24 tunnin pituista työvuoroa edeltää kahdeksan (8) tunnin pituinen päivävuoro, on työvuorojen välissä annettava työaikalain 25 §:n mukainen vuorokausilepo.

Työneuvosto on katsonut tarkoituksenmukaiseksi noudattaa tältä osin päätöksessään dnro 15/2020 asetettuja lepoaikavaatimuksia. Näin ollen 24 tunnin pituisen työvuoron jälkeisen lepoajan on oltava pituudeltaan vähintään 35 tuntia, ja jokaista 24 tunnin pituista työvuoroa tulee edeltää vähintään 11 tunnin pituinen lepoaika. Työneuvosto on myös yhdenmukaistanut soveltuvien osin lupaehdot X:n pelastuslaitokselle myönnettyjen muiden lupien ehtojen (dnro 21/2020, 22/2020 ja 7/2021) kanssa. Lisäksi lupaehdoissa on otettu huomioon työnantajan esittämä alkuperäisen oikaisuvaatimuksen täsmennys ja siinä esitetty tarve poikkeuksellisissa tilanteissa erittäin painavista syistä liittää 24 tunnin pituisen työvuoron perään enintään kahdeksan (8) tunnin pituinen kevyttä työtä sisältävä työvuoro. Työneuvosto on luvan ehdoissa edellyttänyt, että tällaisen työn teettämisen tarvetta ei ole voitu ottaa huomioon ennakkoon työvuorosuunnittelussa.

Sovelletut lainkohdat

Hallintolain (434/2003) 49 g §:n (581/2010) 1 momentti.

Työaikalain (872/2019) 5 ja 25 § sekä 39 §:n 1 momentin 1 kohta.

Päätös on yksimielinen ja se perustuu puheenjohtaja Ahtelan ja jäsenten Hjelt, Ilveskivi, Nyyssölä ja Rautio mielipiteeseen.